

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Patologia społeczna i kryminologia (Wykład), PG_00206322						
Kierunek studiów	Pedagogika (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Patologii Społecznej i Resocjalizacji						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Łukasz Wirkus				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Zapoznanie studenta ze współczesnymi przejawami patologii społecznych oraz teoriami zachowań dewiacyjnych i przestępczych.Zapoznanie studenta z powiązaniem pomiędzy zachowaniami patologicznymi i kryminalnymi oraz wybranymi zagadnieniami z obszaru wiktymologii i profilaktyki społecznej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDMU2_W07] Absolwent zna w pogłębionym stopniu rodzaje więzi społecznych i rozumie rządzące nimi prawidłowości istotne z punktu widzenia procesów edukacyjnych	zna w pogłębionym stopniu rodzaje więzi społecznych, występujące zagrożenia społeczne i ich konsekwencje w postaci zachowań dewiacyjnych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDMU2_W08] zna w pogłębionym stopniu strukturę i funkcje systemu oświaty i instytucji życia społecznego oraz rozumie zachodzące między nimi relacje istotne z punktu widzenia procesów edukacyjnych	zna w pogłębionym stopniu rodzaje struktur społecznych i instytucje życia społecznego oraz rozumie zachodzące między nimi relacje istotne z punktu widzenia koncepcji kryminologicznych, przejawów patologii społecznej i polityki kryminalnej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW5] realizacja zadania problemowego
	[PEDMU2_W13] Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu różne środowiska wychowawcze, ich specyfikę i procesy w nich zachodzące	zna i rozumie w pogłębionym stopniu różne środowiska wychowawcze, z których wywodzi się osoba sprawcy przestępstwa, przyczyny jego czynu i warunki społeczne, w jakich go dokonał	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
	[PEDMU2_W11] zna w pogłębionym stopniu filozofię wychowania i aksjologię pedagogiczną, a także biologiczne, psychologiczne i społeczne podstawy kształcenia i wychowania; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii	zna w pogłębionym stopniu interdyscyplinarne konteksty kształtowania się zachowań patologicznych; rozumie istotę zachowań prospołecznych i antyspołecznych, normy i patologii społecznej	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
Treści przedmiotu	[PEDMU2_U02] potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin m.in. w celu: analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, pomocowych; pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; projektowania i realizacji programów wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do różnych odbiorców	potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu patologii społecznej i kryminologii oraz powiązanych z nimi dyscyplin w celu analizy złożonych problemów społecznych	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SU5] realizacja zadania problemowego
	1. Patologie społeczne - wokół definicji, wprowadzenie do problematyki 2. Społeczne, prawne i psychopedagogiczne konteksty funkcjonowania rodziny 3. Przemoc domowa 4. Zachowania autoagresywne 5. Kryminologia jako dyscyplina naukowa. Podstawowe pojęcia kryminologiczne: przestępczość rzeczywista, ujawniona, stwierdzona, ciemna liczba, sprawca, ofiara). Interdyscyplinarny charakter wiedzy o przestępczości. Statystyki kryminalne jako źródło wiedzy o przestępczości.6. Koncepcje wyjaśniające uwarunkowania przestępczości (pozytywistyczne, antynaturalistyczne, konfliktowe i klasyczne). 7. Biopsychologiczne i antropologiczne teorie przestępczości.8. Wiktymologia jako subdyscyplina kryminologii, proces wiktylizacji pierwotnej i wtórnej, metodologia badań wiktymologicznych.9.Nieletni jako sprawca czynów karalnych.10.Nadużywanie substancji psychoaktywnych jako czynnik wiktymogenny i kryminogenny.11.Przestępstwa na tle seksualnym. Norma a dewiacja12.Profilaktyka kryminologiczna		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	test	70.0%	50.0%
	zadanie problemowe	70.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Błachut J., Gaberle A., Krajewski K., Kryminologia, Gdańsk 1999. Pospiszyl I., Patologie społeczne i problemy społeczne, Wyd. Scholar, Warszawa 2021. Pospiszyl K., Przestępstwa seksualne, Warszawa 2005. Wirkus Ł., <i>Znaczenie ośrodka kuratorskiego w systemie ochrony dziecka i wsparcia rodziny w sprawach opiekuńczo-wychowawczych</i>, Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze 2024; 267(2): 5-19. https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.4435. Wirkus Ł., <i>Rola kuratorów rodzinnych w zapobieganiu demoralizacji i przestępczości nieletnich - wybrane rozwiązania systemowe</i>, PROBACJA, 2023, nr 2, s.81-107. DOI:10.5604/01.3001.0053.6693 Wirkus Ł., Marta Pięta-Chrystofiak, <i>Mediacje sądowe i interwencja kryzysowa w teorii i praktyce</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2023. Wirkus Ł., <i>Struktura rodziny a proces niedostosowania społecznego nieletnich</i>, Resocjalizacja Polska, 2020, nr 20, s.267-281. DOI: 10.22432/pjsr.2020.20.17.
	Uzupełniająca lista lektur	Ostaszewski P., Lęk przed przestępczością. Aspekty teoretyczne, metodologiczne i empiryczne. Warszawa 2014.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Procedura NK.	
	Obowiązek leczenia odwykowego.	
	Mapa instytucji pomocowych.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.